

Filozofia i teologia w kontekście pojęcia „filozofii chrześcijańskiej”

Izabella Andrzejuk

Plan wystąpienia

- Uporządkowanie problematyki filozofii chrześcijańskiej
 - Propozycja Mieczysława Gogacza
- Kompetencje filozofii i teologii
- Gilsonowska koncepcja filozofii chrześcijańskiej
- Dyskusja na temat filozoficznego i teologicznego charakteru tekstów św. Tomasza z Akwinu
 - Ferdynand van Steenberghen i Étienne Gilson
- Zakończenie

Propozycja M. Gogacza

Ujęcie marksistowskie

- Filozofia chrześcijańska (katolicka) jako światopogląd chrześcijański (katolicki)
- Cała kultura tworzona przez chrześcijan jest filozofią chrześcijańską

Ujęcie potoczne

- Filozofia chrześcijańska to wszystkie poglądy na temat człowieka, rzeczywistości i poznania, które nie kolidują z treściami prawd wiary

Ujęcie teologiczno - duszpasterskie

- Filozofia chrześcijańska jako narzędzie w ręku duszpasterza, teologa
- To dowolne wybrane zagadnienia, które umożliwią wytłumaczenie treści wiary

Ujęcie filozoficzne

- Filozofia chrześcijańska w tradycji platońskiej
- Filozofia chrześcijańska w tradycji tomistycznej

Kompetencje filozofii i teologii

FILOZOFIA	TEOLOGIA
<p>Jest nauką, może zajmować się w swoich badaniach i Bogiem i człowiekiem</p> <p>Korzysta z argumentów rozumowych</p> <p>Filozofia wyjaśnia wszystko w naturalnym świetle rozumu</p>	<p>„Czytanie księgi Pisma Świętego”</p> <p>Jako nauka posługuje się argumentami z Objawienia</p> <p>Zajmuje się opisywaniem relacji Boga do człowieka (z pozycji Objawienia Bożego na ten temat)</p>

Gilsona „filozofia chrześcijańska”

- Filozofia chrześcijańska, to filozofia wspomagana przez Objawienie
 - Chrześcijaństwo wprowadza do filozofii Boga perspektywę egzystencjalną
- Filozofia chrześcijańska poszukuje zrozumienia dla fundamentów wiary i jest na jej usługach
 - Jej celem jest zrozumienie wiary przy pomocy filozoficznych spekulacji

Filozofia i teologia u Tomasza z Akwinu

Steenberghen

- „Sumy” Tomasza są dziełami teologicznymi
 - Chodzi w nich o „prawdę religii chrześcijańskiej”
- Komentarze do Arystotelesa są dziełami filozoficznymi
 - Są wyjaśnieniem poglądów Stagiryty
 - Są wykładem pełnowartościowej filozofii
- Tomasz dwójako korzysta z filozofii w dziełach teologicznych:
 - Temat filozoficzny jest w całości włączany do tekstów teologicznych
 - Temat filozoficzny jest narzędziem do opracowywania tekstów ściśle teologicznych
- Komentarze, to „sumy filozoficzne dla początkujących”

Gilson

- Dla filozofii Tomasza zaletą jest jej „teologiczność”
- Pisarska aktywność św. Tomasza ma przede wszystkim charakter teologiczny
- Akwinata traktuje filozofię jako „służebnicę” teologii
 - Wykład filozofii jest podporządkowany wykładowi teologii
- „Sumy” zawierają poglądy filozoficzne, udowodnione zgodnie z porządkiem teologicznym
 - I stanowią najpełniejszy wykład filozofii Akwinaty
- „Komentarze” są dziełami „kadłubowymi”

Zakończenie

- Gilsonowska koncepcja filozofii chrześcijańskiej jest niespójna
 - Do precyzyjnego odczytania filozofii Akwinaty najlepiej byłby przygotowany teolog
- Przymiotnika „chrześcijańska” możemy używać w celach porządkowych
- Różnice w stanowisku obu historyków filozofii związane są z uznawaniem pierwszeństwa określonych źródeł w Tomaszowej filozofii
- Tomasz z Akwinu uprawia filozofię „bezprzymiotnikową”:
„studium filozofii nie jest po to, aby poznać to, co ludzie myśleli, lecz jak to się miało do prawdy rzeczy”